

Ìtàn Àṣírí ti Ẹṣẹ̀ Kẹ̀rìnlá-dín-lọ̀gbọ̀n - Nọ̀mbà Mètàlá

Nọ̀mbà Mètàlá

Jeff Pippenger
2026-05-28

Gégé bí àmì àkókó ti ẹgbẹ̀rún mọ̀kànlá-lẹ̀dẹ̀gbẹ̀ta ọ̀kẹ̀ mẹ̀rìnlélógójì nàà, Pétèrù dúró ní Panium ní ọ̀dún 2026, ó ń ṣiṣẹ̀ láti tún àṣotẹ̀lẹ̀ èké ti July 18, 2020 ṣe. Iṣẹ̀ rẹ̀ nípa ọ̀ràn nàà bá iṣẹ̀ àtúnṣe Josiah Litch nípa August 11, 1840 àti idánimọ̀ Samuel Snow ti October 22, 1844 mu. Àtúnṣe Litch fún iránsẹ̀ ángẹ̀lì àkókó ní agbára, idánimọ̀ Snow sì fún iránsẹ̀ ángẹ̀lì kejì ní agbára. Ifúnni ní agbára fún àwọn iránsẹ̀ ángẹ̀lì àkókó àti kejì jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ ti ifúnni ní agbára fún iránsẹ̀ ángẹ̀lì kẹ̀ta. Àwọn àbùdá ti àkókó àti kejì ni a ṣàfihàn nínú kẹ̀ta gégé bí iṣọkan iránsẹ̀ ẹ̀gbé kan láti ọ̀de àti iránsẹ̀ inú ti igbe ọ̀gànjọ̀ ọ̀ru nínú ọ̀we àwọn wúndiá mẹ̀wáá nàà.

Nínú ilò àṣotẹ̀lẹ̀ ní ilọ̀po mẹ̀ta, èkínni àti ẹ̀kẹ̀ta, èyí tí wọn sì tún jẹ̀ ibèrẹ̀ àti ọ̀pin, yóò ní àwọn àbùdá tó bá ara wọn ló. Láìpẹ̀ yìí, arákùnrin kan ti ṣàwárí ọ̀pọ̀ ọ̀títọ̀ tó ní í ṣe pẹ̀lú ibànújẹ̀ àkókó nínú Ifihàn orí kẹ̀sàn-án, èyí tí, nígbà tí a bá lò ó lábẹ̀ ilàna Alfa àti Omega, ń fi imúdájú miiran tí ó jinlẹ̀ hàn nípa “iṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-ayé” ti Ifihàn orí kọ̀kànlá. Ọ̀fin Ojọ̀-Ìsinmi ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà ni “iṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-ayé” nàà tí a kọ̀kọ̀ mú ṣe nígbà Ìyíká Faranse, nígbà tí Faranse, ẹ̀ni tí ó jẹ̀ apá kan nínú àwọn orílẹ̀-èdè mẹ̀wáá tí ó dá iṣètò àṣotẹ̀lẹ̀ Romu keferi nínú iwé Dániẹ̀lì, ni a ṣubú. Nítorí nàà, orí kọ̀kànlá sọ pé idámẹ̀wáá ilú nàà ṣubú.

Ní wákàtí kan nàà sì ni iṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-ayé ñlá kan wáyé, idá mẹ̀wáá ilú nàà sì ṣubú, nínú iṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-ayé nàà sì ni a pa ẹ̀gbàà ènìyàn mẹ̀je: àwọn iyókú sì bèrù gidigidi, wọn sì fi ọ̀go fún Ọ̀lórún ọ̀run. Ifihàn 11:13.

Lésẹ̀kẹ̀sẹ̀ lẹ̀yìn ẹ̀sẹ̀ yìí ni Ísílámù iya kẹ̀ta nàà dé.

Ègbé kejì ti kojá; sì kiyèsì i, ègbé kẹ̀ta ń bọ̀ wá ní kíákíá. Ifihàn 11:14.

Àwọn aṣáájú-ọ̀nà nàà retí pé “ègbé kẹ̀ta” yóò tẹ̀lẹ̀ ègbé kejì lésẹ̀kẹ̀sẹ̀, sùgbọ̀n ọ̀rọ̀ tí a tùmò sí “láìpẹ̀,” tùmò sí ní iṣàjiji àti láiròtẹ̀lẹ̀, èyí tí ó jẹ̀ àbùdá àwọn ikólù iyàlẹ̀nu ti Ísílámù. Kì í ṣe pé ègbé kẹ̀ta yóò dé ní October 22, 1844 gégé bí àwọn aṣáájú-ọ̀nà nàà ti rò, sùgbọ̀n nígbà tí ó bá dé yóò ṣẹ̀lẹ̀ “ní iṣàjiji àti láiròtẹ̀lẹ̀,” gégé bí ó ti ṣẹ̀lẹ̀ ní 9/11, nípa bèẹ̀ tí ó fi samisi ibèrẹ̀ idídè èdidi àwọn ẹ̀gbẹ̀rún lónà ọ̀górùn-ún mẹ̀rìndínlógójì, èyí tí ó parí diẹ̀ sáájú iṣẹ̀lẹ̀ imititi ilẹ̀ ọ̀fin Ojọ̀-Àikú.

“Iṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-rírì” ti ọ̀fin Ojọ̀ Àikú ni imititi ẹ̀ranko “ilẹ̀-ayé” nàà, àti nígbà tí 9/11 dé, Arábirin White fi hàn pé Olúwa dide láti “mi ilẹ̀-ayé nàà ti gidigidi.” Ní ibèrẹ̀ idídè àti ní ọ̀pin rẹ̀, a mi ẹ̀ranko ilẹ̀-ayé nàà, nítorí nàà ni “ilẹ̀-rírì ñlá” nàà.

“Èyí ni èmi kò tii sọ rí. Mo ti sọ pé, bí mo ti ń wo àwọn ilé ñlá tí a ń kọ̀ sókè níbẹ̀, ilẹ̀kùn-ún ilẹ̀kùn-ún, ‘Iru iṣẹ̀lẹ̀ ẹ̀lẹ̀rùjẹ̀ wo ni yóò ṣẹ̀lẹ̀ nígbà tí Olúwa yóò dide láti mi ayé gidigidi! Nígbà nàà ni ọ̀rọ̀ Ifihàn 18:1–3 yóò ṣe.” Review and Herald, July 5, 1906.

Oluwa “dide” nígbà tí iyípadà bá wáyé nínú iṣẹ̀ iṣàkóso igbà ipín Rẹ̀, gégé bí ó ti rí nígbà tí a so Stefanu ní òkúta pa, àti ní October 22, 1844, nígbà tí idájó àwọn òkú bèrè. Nígbà tí idájó àwọn aláàyè bèrè ní 9/11, Oluwa tún dide lẹ̀kansi, lẹ̀yìn nàà Ó mì eranko ayé nàà, gégé bí Yòò se ní òpin ididi àwọn egbèrún kan ó lé mérénlélógójì, nígbà tí Ó yí iṣẹ̀ iṣàkóso igbà ipín Rẹ̀ padà kúrò lódò ijọ Rẹ̀ sí ọ̀dò agbo miràn Rẹ̀, àwọn tí wọn sì wà ní Babiloni.

Ohun tí arákùnrin Daniel ti sàwárí ni àwọn àbùdá iyonu àkókó, tí ó bá ẹ̀rí “iṣẹ̀lẹ̀-ilẹ̀ nílá” inú orí kọkànlá mu, ní ìbámu pẹ̀lú itàn àti oye àwọn aṣáájú-ọ̀nà nipa itàn tí ó mú iyonu àkókó se.

Angeli karùn-ún sì fọ̀n ipè rẹ̀, mo sì rí irawọ̀ kan tí ó ṣubú láti ọ̀run wá sí ilẹ̀ ayé: a sì fi kókórò kòtò àinísàlẹ̀ fún un. Ó sì sí kòtò àinísàlẹ̀ nàà; èéfin sì ti inú kòtò nàà jáde wá, bí èéfin ileru nílá; oòrùn àti afẹ́fẹ́ sì sọ̀kùnkùn nítorí èéfin kòtò nàà. Eṣú sì jáde láti inú èéfin nàà wá sórí ilẹ̀ ayé: a sì fi agbára fún wọn, gégé bí àkekèè ilẹ̀ ayé ti ní agbára. A sì pàṣe fún wọn pé kí wọn má se pa koriko ilẹ̀ ayé lára, tàbí ohun aláwọ̀ ewé kankan, tàbí igi kankan; bí kò se àwọn èniyàn nikan tí wọn kò ní èdidi Ọ̀lórùn ní iwájú orí wọn. Ìfihàn 9:1–4.

Àwọn aṣáájú-ọ̀nà nàà fi ọ̀dọtó lo àwọn eṣe wònyí sí itàn tí ó ṣàfihàn ibèrè Mohammed, ẹ̀ni tí a bí ní ọ̀dún 570, tí ó ṣọkan àwọn èyà ní 606, tí ó gba ifihàn àkókó rẹ̀ ní 610, tí ó sí lọ sí Medina ní 622, tí ó bèrè ogun rẹ̀ ní 624, tí ó sì kú ní 632. “Kòtò aláilópin” nàà, ní itumọ̀ àsoṭélẹ̀, dúró fún ifarahàn tuntun tí Satani, ṣùgbón Mohammed bèrè ní Arabia, èyí tí a tún mò sí kòtò aláilópin nítorí àwọn aṣàlẹ̀ rẹ̀ tí ó gbòdò.

Muhammad di ọ̀ba wòlìi, tàbí gégé bí a ti pè é, “ẹ̀ni igbèkèlẹ̀,” ní ọ̀dún 606, nígbà tí ó yanjú àriyànjiyàn láárín oríṣíríṣi èyà tí wọn wà nínú ipènjà nipa ẹ̀ni tí a yẹ kí a jẹ́ kí ó tún fi “òkúta dúdú” tí í se òkúta igun Kaaba sí ipò rẹ̀. Kaaba jẹ́ ilẹ̀ kan tí ó ní iríṣi kiùbù (ní idí èyí ni a fi n pè é ní “Kaaba,” tí itumọ̀ rẹ̀ sì jẹ́ “kiùbù” ní èdè Arabiki) tí ó wà ní àárín Mòsáláṣi Nílá ti Mecca ní Saudi Arabia. Gíga rẹ̀ ferẹ̀ tó eṣe mètálélógójì, fifẹ̀ rẹ̀ jẹ́ eṣe mọ̀kànlá, gígùn rẹ̀ sì jẹ́ eṣe mēwàà, a sì fi giranaiti àti mārámà kọ ọ̀, pẹ̀lú aṣo dúdú tí a hun láti ọ̀wọ̀ ọ̀ṣọ̀ àti kòtò tí ó bò ó. Kaaba ti wà pé ṣáájú Muhammad, àti gégé bí àṣà ibílẹ̀ Islam se so, Abrahamu àti omo rẹ̀ Ishmaeli ni wọn kọ ọ̀ ní ibèrè gégé bí ilẹ̀ ijọsin fún Ọ̀lórùn kan soṣo (Allah). Lẹ̀yìn ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀rúndún, ó kún fún àwọn ọ̀rìṣà kéékèkè, a sì lò ó gégé bí ilẹ̀-ibòrìṣà àwọn Arabu.

Kaaba jẹ́ àárín-àyíkà ẹ̀mí ti ayé Ìslámù—ilẹ̀ kan tí ó rọ̀rùn, tí ó sì ti igbàani wá, tí n sàpèrẹ̀ igbàgbó nínú Ọ̀lórùn kan soṣo, iṣọkan, àti isopò láárín igbàgbó Ábúrahámù àti Ìslámù. Àwọn Mùsùlùmí kí í ka a sí “ilẹ̀ Ọ̀lórùn” ní ọ̀nà gidì tàbí itumọ̀ gangan, bí kò se pé ó jẹ́ ibi ifojúsùn ijọsin tí Ọ̀lórùn ti yàn. Ìse Mohammed ní àkókò kan tí a ti pa Kaaba run tí a sì tún un kọ̀ lẹ̀yìn nàà ni ibèrè idarí rẹ̀ ti bèrè.

Ìkún-omi àkúnnya kan ba Kaaba jẹ́, èyà Quraysh sì tún un kọ̀. Nígbà tí ó tó àkókò láti fi Òkúta Dúdú nàà (Hajar al-Aswad) padà sí igun rẹ̀, àwọn idílẹ̀-orílẹ̀-èyà oríṣíríṣi bèrè sí í bá ara wọn jiyàn lóri ẹ̀ni tí yòò ní ọ̀lá nàà. Wọn fara mó ọ̀n pè ẹ̀ni tí yòò wọ̀ agbègbè nàà kókó lẹ̀yìn nàà ni yòò se ipinnu. Muhammad wólẹ̀ wá, ó sì yanjú àriyànjiyàn nàà pẹ̀lú ogbón: Ó fi Òkúta Dúdú nàà lé aṣo kan lóri, ó jẹ́ kí aṣojú láti ọ̀dò idílẹ̀-orílẹ̀-èyà kọ̀ọkan gbé e sókè papò, kí wọn sì rú ú papò, lẹ̀yìn nàà ọ̀n tikára rẹ̀ fi í sí ipò rẹ̀. Ìṣẹ̀lẹ̀ yìí mú kí ó ní ọ̀wọ̀ nílá, ó sì jẹ́ kí a fi oye Al-Amin (“Èni Igbekele”) pè é láárín àwọn èniyàn Mekka. Ó jẹ́ ọ̀kan nínú àwọn iṣẹ̀lẹ̀ pàtàkì ṣáájú iṣe wòlìi tí a tẹ̀numọ̀ sí nínú ọ̀pọ̀

àkójo-itèsíwájú àkókò. “Òkúta Dúdú” náà ni òkúta igun tí Mohammed gbé kalẹ̀, ẹni tí í ẹ̀ ọ̀ba wòlì lórí Islam. Òkúta igun dúdú náà jẹ̀ àfarawé èké tí ó hàn gbangba ti Kristi (òkúta igun tòótó), ibàjẹ̀ ilé Kaaba náà sì, lẹ́yìn ọ̀pọ̀ ọ̀dún ifowólé àwọn òrìṣà sínú rẹ̀, ni Mohammed pèlú yanjú.

Lẹ́yìn tí àwọn Quraysh ti rú Àdéhùn Hudaybiyyah, Muhammad kókò sí Mèkà pèlú ọ̀mọ-ogun kan tó ferẹ̀ jẹ̀ Mùsùlùmí 10,000. Ìlú náà sì fara balẹ̀ pèlú ijà díẹ̀ gan-an. Nígba náà ni Muhammad wọ̀ Kaaba, ó ba àwọn òrìṣà 360 tí ó wà nínú rẹ̀ jẹ̀, ó sì tún yà ibi mímọ̀ náà sí mímọ̀ fún ijọ̀sìn Ọ̀lórún kan soṣo (Allah). Báyii ni Mohammed ọ̀ba Islam fi gbé òkúta ipilẹ̀ kalẹ̀, ó sì wẹ̀ tẹ̀npilì náà mọ̀ kúrò nínú ibòrìṣà.

Àwọn agbára mẹ́ta wà tí n jàde láti inú hòhò tí kò légbẹ̀ ní inú iwé Ìfihàn, àti pé ọ̀kọ̀ọ̀kan nínú àwọn mètẹ̀tẹ̀ta náà dúró fún Kristi èké. Satani, ejò nílá náà, n wá láti dàbí Ọ̀gá-ògo jùlọ̀, kí ó jókòò lórí itẹ̀ Rẹ̀ àti lórí ijo Rẹ̀.

Bí ó ti wó láti ọ̀run, iwọ̀ Lúsífà, ọ̀mọ̀ àròròrò! bí a ti gé ọ̀ lulẹ̀ sí ilẹ̀, iwọ̀ tí ó n sọ̀ àwọn orílẹ̀-èdè di aláìlera! Nítorí iwọ̀ ti wí nínú ọ̀kàn rẹ̀ pé, Èmi yóò gòkè lọ̀ sí ọ̀run, èmi yóò gbé itẹ̀ mi ga ju àwọn iràwọ̀ Ọ̀lórún lọ̀: èmi yóò sì jókòò lórí òkè àpẹ̀jọ̀, ní ègbé àrìwá: èmi yóò gòkè ju ibi gíga àwosánmà lọ̀; èmi yóò dàbí Ọ̀gá-ọ̀ba Àgbàjùlọ̀. Şùgbón a ó sọ̀ ọ̀ kalẹ̀ sí ọ̀run àpáàdi, sí ègbé ihò. Aísáyà 14:12–15.

Àjàkálẹ̀ àìgbàgbọ̀ nínú Ọ̀lórún jàde láti inú ọ̀gbun àìlópín nínú Ìfihàn orí kọ̀kànlá, ẹ̀ranko ti Kátólíiki sì n gòkè wá láti inú ọ̀gbun àìlópín náà nígbà tí a bá mú ọ̀gbé rẹ̀ tí í pa ẹ̀ni láradá.

Ẹ̀ranko tí iwọ̀ rí, ti wà tẹ̀lẹ̀, kò sì sí nísinsin yi; yóò sì gòkè láti inú ibú àinísàlẹ̀, yóò sì lọ̀ sínú iparun: àwọn tí n gbé ayé yóò sì yà á lẹ̀nu, àwọn tí a kò kọ̀ orúkọ̀ wọn sínú iwé iyè láti ipilẹ̀ṣẹ̀ ayé, nígbà tí wọn bá wo ẹ̀ranko náà tí ó ti wà tẹ̀lẹ̀, tí kò sì sí, tí ó sì sì wà. Ìfihàn 17:8.

Ẹ̀ranko ẹ̀sìn Kátólíiki gòkè sí itẹ̀ ayé nígbà òfin Ọ̀jọ̀ Àìkú nígbà tí a bá ti fi iṣọ̀kan mẹ́ta náà lélẹ̀. Bí ó ti dàbí dragoni, ẹ̀sìn Kátólíiki n pe ara rẹ̀ ní Ọ̀lórún, gégé bí Pọ̀lù ti tọ̀ka sí ní ọ̀nà tí ó yẹ̀ gan-an.

Kí ẹ̀nikẹ̀ni má ẹ̀ tàn yín jẹ̀ lónà kankan: nítorí ọ̀jọ̀ náà kì yóò dé, bí kò ẹ̀ pé iṣòtẹ̀ náà kókó dé, kí a sì fi ọ̀kúnrin ẹ̀ṣẹ̀ náà hàn, ọ̀mọ̀ iparun; ẹ̀ni tí n takò tí ó sì n gbé ara rẹ̀ ga ju gbogbo ohun tí a n pè ní Ọ̀lórún lọ̀, tàbí tí a n bọ̀ fún; tí tí yóò fi jókòò nínú tẹ̀npilì Ọ̀lórún bí ẹ̀ni pé òun ni Ọ̀lórún, tí ó n fi ara rẹ̀ hàn pé òun ni Ọ̀lórún. 2 Tessalonika 2:3, 4.

Gégé bí ejò nílá náà, ẹ̀ranko ti Kátólíiki náà jẹ̀ aṣòdì sí Kristi; àwọn méjèjì n jẹ̀wọ̀ pé àwọn jẹ̀ Ọ̀lórún, iparun ikeyin àwọn méjèjì sì ní ibàṣepọ̀ pèlú ẹ̀rì itèsíwájú wọn nínú Ìwé Mímọ̀; nítorí a so ejò nílá náà kalẹ̀ sí ọ̀run àpáàdi, ẹ̀ranko náà sì ni ọ̀mọ̀ iparun. Ìparun náà sì ni itumọ̀ sí iparun ikeyin.

“Ìpinnu líle aṣòdisí-Kírísítì láti mú iṣòtẹ̀ tí ó bèrẹ̀ ní ọ̀run ẹ̀ ní yóò máa bá a lọ̀ láti ṣiṣẹ̀ nínú àwọn ọ̀mọ̀ àìgbọ̀ràn.” Testimonies, volume 9, 230.

“Nípasẹ̀ pọ̀òpù ti Róòmù ni a ti n bá iṣẹ̀ kan náà lọ̀ níhìn-ín lórí ilẹ̀-ayé gégé bí a ti n ẹ̀ é ní àwọn àgbàlá ọ̀run kí a tó lé ọ̀mọ-àládé òkúnkún jàde. Sátàni wá ọ̀nà láti sàtúnṣe òfin Ọ̀lórún ní ọ̀run, àti láti pèsè àtúnṣe kan ti ara rẹ̀. Ó gbé idájọ̀ tirẹ̀ ga ju ti Èlédàá rẹ̀ lọ̀, ó sì gbé ifẹ̀ tirẹ̀ ga ju ifẹ̀ Jèhófà lọ̀, àti ní ọ̀nà yi ó fi hàn ní ti gidi pé Ọ̀lórún lè ṣàṣiṣe. Pọ̀òpù náà sì tún n tọ̀ ipa ọ̀nà kan náà, ó sì n bèrẹ̀ àiṣeṣe fún ara rẹ̀, ó n wá láti mú òfin Ọ̀lórún bá èrò tirẹ̀ mu, ní ríro ara rẹ̀

àkókò kejì tí Àkókò Òkùnkùn dé, àti ní ìṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-írí nílá nàà tí í ẹ̀ ḡfin Ojọ̀ Àìkú, Íslámù yí kòkòrò nàà, èéfin sí bí tí ileru kan bo oòrùn àti àwọn iràwò mọ̀lẹ̀ bí òkùnkùn ẹ̀ padà. Ogun Nínéfè ní a tún ẹ̀ ní àkókò ḡfin Ojọ̀ Àìkú, nítorí pé òun ní kòkòrò tí ó mú àkókò kejì tí òkùnkùn wá. Ní bẹ̀, ipèyìndà orílẹ̀-èdè ní iparun orílẹ̀-èdè n tẹ̀ lé. Ní bẹ̀, “ikà-apá tó n ẹ̀sẹ̀” n jọba ní kíkún, nítorí èéfin Íslámù tí ó n mú kí oòrùn àti àwọn iràwò ẹ̀kùnkùn ní ogun Nínéfè dàbí ileru tí n jọ. “Ileru tí n jọ” jẹ̀ apá kan nínú májẹ̀mú Olorun pẹ̀lú Ábúráhámù.

Ó sì ẹ̀, pé nígbà tí oòrùn wò, tí ó sì ẹ̀kùnkùn, wò ó, ileru tí n rú èéfin, àti fitílá tí n jọ, tí ó kojá láàrín àwọn ẹ̀yà wọnyí. Genesisi 15:17.

Ìlẹ̀-ẹ̀rò iná tí n mú èéfin, tí ó kojá láàrín àwọn ẹ̀bọ májẹ̀mú Ábúrámù, fi irẹ̀jẹ̀ ní ilẹ̀ Ejibiti hàn gégé bí a ti ẹ̀pẹ̀júwe rẹ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀tálá.

Ó sì wí fún Ábrámù pé, “Mò dàjúdájú pé irú-omọ rẹ̀ yóò jẹ̀ àjẹ̀jì ní ilẹ̀ tí kí í ẹ̀ tiwọn, wọn yóò sì máa sìn wón; wọn yóò sì máa pón wón lójú fún ọ̀dún irinwó.” Jẹ́nẹ̀sìsì 15:13.

“Ileru tí n jóná,” gégé bí ileru Nebukadinésári nínú orí kẹ̀ta ìwé Dániẹ̀lì, n ẹ̀pẹ̀rẹ̀ ẹ̀sìn rú àti ẹ̀rú, gégé bí ó ti jẹ̀ ipò Ẹ̀dírákù, Mésákù, àti Ábédínégò.

“Sùgbón gégé bí àwọn iràwò ẹ̀ wà nínú ọ̀nà gbooro yíyípo ipa-ọ̀nà tí a yàn fún wọn, èrò Olorun kí í mọ̀ ikánjú tàbí idádúró. Nípasẹ̀ àwọn àpẹ̀rẹ̀ òkùnkùn nílá nàà àti ilẹ̀-iná tí n mú èéfin, Olorun ti fi isẹ̀gbẹ̀kùn Ísírẹ̀lì ní Ejibiti hàn fún Ábúráhámù, ó sì ti kéde pé àkókò ìgbé-àjẹ̀jì wọn yóò jẹ̀ ọ̀dún irinwó. “Léyìn ẹ̀yí,” ní Ó wí pé, “wọn yóò sì jáde pẹ̀lú ọ̀rọ̀ púpọ̀.” Jẹ́nẹ̀sìsì 15:14.” Ifẹ̀ Àwọn Àkókò, 33.

Sùgbón OLÚWA ti mú yín, ó sì mú yín jáde kúrò nínú ilẹ̀-idán irin, àní kúrò ní Ejibiti, kí ẹ̀ lẹ̀ jẹ̀ ẹ̀niyàn ogún fún un, gégé bí ẹ̀ ti rí lónií yí. Deuteronomi 4:20.

Èéfin tí n mú kí oòrùn àti ọ̀sùpá ẹ̀kùnkùn nígbà tí a yí kòkòrò ogun Nínéfè padà n fi inúnibíni tí ó bẹ̀rẹ̀ ní tòótó ní àkókò ḡfin Ojọ̀-Àìkú hàn. Nígbà nàà ni a tún ẹ̀ inúnibíni tí Àwọn Àkókò Òkùnkùn nàà. Àwọn aṣájú-ọ̀nà nàà tọ̀ka sí i ní tòótó pé ogun Nínéfè ní “kòkòrò” tí ó mú Islam wá sínú itàn àṣòtẹ̀lẹ̀ gégé bí ẹ̀gbé àkókò ní ọ̀dún 627. Ogun nàà wáyé láàrín Róòmù àti Pérsia, ó sì sojú isẹ̀gun fún Róòmù, sùgbón ó jẹ̀ ohun tí a n pè ní isẹ̀gun Pyrrhic. Isẹ̀gun tí ó jẹ̀ aláilèrè gan-an fún ẹ̀ni tí ó ẹ̀gun. Ọ̀rọ̀ nàà ti inú isẹ̀gun kan wá láti ọ̀wọ̀ ọ̀ba Pyrrhus tí Epirus. Léyìn ogun méjì sí àwọn ará Róòmù (Heraclea ní 280 aṣájú Sànmáni Kristi àti Asculum ní 279 aṣájú Sànmáni Kristi), ó ẹ̀gun omọ-ogun Róòmù sùgbón ó padànú apá nílá kan nínú àwọn omọ-ogun tirẹ̀. Gégé bí itàn àròṣo ẹ̀ sọ, léyìn nàà ó ní, “Isẹ̀gun irú ẹ̀yí mọ̀kan sí i, a sì ti ẹ̀gbé.”

Ogun Nínéfè jẹ̀ isẹ̀gun imúlò-ogun pàtàkì fún Róòmù, sùgbón nígbà tí ó parí, bẹ̀ ni Róòmù tàbí Pérsià kò ní agbára mọ̀ láti lẹ̀, léyìn nàà, dojú kọ̀ ikógun Íslámù ní ọ̀nà tò munadoko. Pérsià ní Orílẹ̀-Èdè Amériká, Róòmù sì ní ijo pọ̀pọ̀ nínú imúṣẹ̀ ọ̀de-òní tí ogun Nínéfè. Mèdò-Pérsià gégé bí agbára oníwo méjì dúró fún agbára oníwo méjì tí Orílẹ̀-Èdè Amériká. Ní ḡfin Ojọ̀ Àìkú, Orílẹ̀-Èdè Amériká jẹ̀ iwo kan soṣo lásán, nítorí pé ní sísamọ̀nà sí ḡfin Ojọ̀ Àìkú ni a ti dá àwòrán ẹ̀ranko nàà sílẹ̀, idásílẹ̀ nàà sì ní nínú isọ̀kan àwọn iwo méjèjì nàà sí ọ̀kan. Nínú Dániẹ̀lì 8, iwo méjì wá tí n sojú Ijọba Mèdò-Pérsià, iwo Pérsià sì ní ó jáde gbèyìn.

Nígbà náà ni mo gbé ojú mi sókè, mo sì rí, sì kiyèsí i, wò ó, àgbòkùnrin kan dúró níwájú odò náà, èni tí ó ní ìwò méjì; àwọn ìwò méjèjèjì sì ga; sùgbón òkan ga ju èkejì lọ, èyí tí ó ga jù sì hàn gbèyìn. Danieli 8:3.

Ìwò méjì ti Egbé Olóminira àti ti Púrótésítántì ní Orílẹ̀-Èdè Amérikà darapò sí òkan nígbà tí ijò àti ipínlẹ̀ bá wá papò láti dá àwòrán ẹranko náà silẹ̀. Ìdásilẹ̀ yẹn ní í pé ní pípé nígbà tí a bá fi ipa mú ààmì ẹranko náà ṣiṣẹ̀ nípasẹ̀ òfin Ojò-Àikú. Èyí sì fi hàn pé Orílẹ̀-Èdè Amérikà kì í ṣe ohun miiran bí kò ṣe Pérsia nígbà òfin Ojò-Àikú. Róòmù ṣẹgun Pérsia ní ogun Ninefèhì. Bí Róòmù ṣe ṣẹgun Pérsia jẹ ohun tí ó ní itúmò pàtàkì nínú ìtàn, nitorí ogbón imúlò ogun Heraclius, Oba-oba Róòmù.

Ní kúkúró, Heraclius ṣe àkúnya ikolù àiròtélẹ̀, kì í ṣe ikolù ilosíwájú tító gégé bí a ti máa n retí. Ìsápá rẹ̀ láti mú kí iyàlẹ̀nu yìi ṣe lẹ̀ jẹ ohun tí a ti ṣàkòsilẹ̀ nínú ìtàn. Iyàlẹ̀nu náà kà sí ipinnu rẹ̀ láti kọ̀lù ní àkókò òtútù, ohun tí kò wópò ní àwọn àkókò ìtàn wònyẹn, sùgbón kò parí síbẹ̀. Heraclius bèrẹ̀ igbógun ti rẹ̀ ní àárín oṣù Kẹsán odún 627 láti àrìwá (ní ilẹ̀ gíga Armenia). Dípò kí ó gba ọ̀nà tí a n retí, kí ó sì lọ sí guúsù ní tààrà sí olú-ilú Pérsia, Ctesiphon, ó ṣe iyípo nílá kan, ó n rìn sí guúsù ilà-oòrùn lẹgbẹ̀è àwọn agbègbè ààlà (ní ìṣírò, ààlà Turkey àti Iran òde òní). Lẹ̀yìn náà, ó yí padà sí guúsù àti iwò-oòrùn, ó sì kojá Odò Great Zab ní ojò kìn-in-ní oṣù Kejilá, odún 627. Èyí fi oṣo-ogun rẹ̀ sí Pẹtele Nineveh (etí ilà-oòrùn Odò Tigris), nítòsì àwọn ahoro Nineveh àtíjò. Ìṣípò yìi jẹ̀ láti guúsù sí àrìwá ní ibàṣepò pẹ̀lú àwọn oṣo-ogun Pérsia—èyí tí ó tako ohun tí àwọn Pérsia n retí. Wọn retí pé yòò máa tẹ̀síwájú sí guúsù lọ sí Ctesiphon. Ó bá olóri oṣo-ogun Pérsia, Rhahzadh, ní imúrasilẹ̀kù, ó sì fi í mú un lépa Heraclius sínú ilẹ̀ ogun tí kò ṣe é fẹ̀ràn fún un. Ó jẹ̀ kí àwọn ará Romu lè yan pápá ogun lóri pẹtele tó sún mò Nineveh. Igbèsè ogbón yìi dá àwọn ará Romu lówó kí wọn má baa di mó láárín àwọn oṣo-ogun Pérsia, ó sì fún wọn ní ọ̀nà àbájáde bí ó bá di dandan. Ní àpapọ̀ pẹ̀lú kurukuru ní ojò ogun náà àti ogbón ifàsẹ̀yìn àròsọ̀ ní àkókò ijà gangan, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ipele iyàlẹ̀nu ló wà. Igbógun ti alágboyà yìi ní àkókò òtútù, pẹ̀lú ọ̀nà iká egbé tó jinlẹ̀ sínú ilẹ̀ Pérsia, ni a ka sí òkan nínú àwọn àṣeyọ̀rí ológun Heraclius tó tóbi jù lọ. Ó ràn lówó láti fọ̀ igbèkẹ̀lé Pérsia lulẹ̀, ó sì ṣe àfikún nílá sí iṣẹgun àwọn ará Romu ní ikeyìn nínú ogun gígùn náà.

“Nínú ogun Nínífè, tí a jà pẹ̀lú iká gidigidi láti imọ̀lẹ̀ òwúrò títí dé wákàtí kọ̀kànlá, a gba àsíá mérénlélógún lówó àwọn Pérsià, yàtò sí àwọn tí ó lè ti fọ̀ tàbí ya; a gé apá tó pọ̀ jù nínú oṣo-ogun wọn lulẹ̀ pátápátá, àwọn aṣẹgun náà (àwọn ará Róòmù), ní fifi àdánù tiwọn pamó, lo òru ní pápá ogun. Àwọn ilú àti àwọn ààfín Ásírià sì sí silẹ̀ fún àwọn ará Róòmù fún igbà àkókò.”

“A kò fi àwọn iṣẹgun tí ó ṣẹgun ara wọn mú kí agbára oba-oba Romu túbò lágbára; ní àkókò kan náà pẹ̀lú, àti nípasẹ̀ ọ̀nà kan náà, a sì tún pèsè ọ̀nà fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn Saracens láti Arabia, bí eṣù láti agbègbè kan náà, tí wọn sì n tan igbàgbọ̀ Mohammedan tí ó sòkùnkùn tí ó sì tànni jẹ̀ ní gbogbo ọ̀nà ìrìn wọn, wọn sì yára bò bo ilẹ̀-oba Persia àti ti Romu méjèjèjì.”

“A kò lè fẹ̀ àpẹ̀júwe tó péye sii fún òtító yìi ju èyí tí a pèsè nínú àwọn ọ̀rọ̀ iparí orí náà láti ọ̀dò Gibbon, nínú èyí tí a ti mú àwọn àyòkà tí ó ṣáájú wá. ‘Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé a ti dá egbé oṣo-ogun aláṣẹgun kan silẹ̀ lábẹ̀ àsíá Heraclius, isápá àilédá náà dàbí èni pé ó ti pa agbára wọn run dípò kí ó ti lò ó. Nígbà tí oba náà n ṣẹgun ní Constantinople tàbí Jerusalem, àwọn Saracens kó ilú kékeré kan tí a kò mò sí lóri ààlà Siria jì; wọn sì gé àwọn oṣo-ogun kan tí wọn lọ láti gbà á là sí wẹ̀wẹ̀,—iṣẹ̀lẹ̀ àṣàmọ̀ọkan, kékeré tí kò ní pàtàkì, bí kò ṣe pé ó jẹ̀ iṣáájú iyípadà nílá kan. Àwọn ọ̀lọ̀sà wònyí ni àwọn àpósítélì Mohammed; igboyà wèrè wọn ti jáde láti inú aginjù; àti ní

odún méjọ ikeyin ijoba rẹ, Heraclius padànu sí àwọn Arab ní gbogbo àwọn agbègbè kan náà tí ó ti gbà padà lówọ àwọn Persia.”

“Èmí ètàn àti itara ašiwèrè, tí ibùgbé rẹ kì í ẹ ní ọrun,” ni a tú sílẹ lórí ilẹ-ayé. Kòtò àinísàlẹ kò nílò ohun kan ju kọkọrọ láti sí i, àti kọkọrọ náà ni iṣubú Chosroes. Ní itẹgàn ni ó ya létà ará ilú kan tí kò lókikí láti Mekka. Sùgbón nígbà tí ó bọ láti inú ‘iná ògo’ rẹ sínú ‘ilé-iṣọ òkùnkùn’ tí ojú kankan kò lè wo inú rẹ, orúkọ Chosroes yòò fi ojìi ṣubú sínú iḡbàgbé níwájú ti Mohammed; òṣupá-àrùn náà si dàbí ẹni pé ó n dúrò de irikèdòkè rẹ tí tí di iṣubú iràwọ náà. Chosroes, lẹyin iparun rẹ pátápátá àti isonú ijoba rẹ, ni wọn pa ní odún 628; odún 629 si ni a fi àmì ‘iṣẹgun Arabia,’ àti ‘ogun àkókó àwọn Mohammedan sí ijoba Romu.’ ‘Angẹli karùn-ún si fọn, mo si rí iràwọ kan tí ó ṣubú láti ọrun wá sí ilẹ-ayé; a si fi kọkọrọ kòtò àinísàlẹ náà fún un. Ó si sí kòtò àinísàlẹ náà.’ Ó ṣubú wá sí ilẹ-ayé. Nígbà tí agbára ijoba Romu ti rẹ tán, tí ọba nílá ti Ìlẹ̀ Oòrùn si dubulẹ̀ ní òkú nínú ilẹ-iṣọ òkùnkùn rẹ, ikógun ilú kan tí kò lókikí lẹgbẹẹ̀ ààlà Siria ni ‘iṣáájú iyípadà nílá kan.’ ‘Àwọn olè náà ni àwọn àpóstélì Mohammed, iḡboya wèrè wọn si yọ jáde láti aṣálẹ.’” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 495–497.

Ogun Ninfẹ Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ Róòmù òde-òní tí ó n ẹ̀gun Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ní àsikò òfin Ojọ̀ Àìkú, sùgbón iṣẹgun Pyrrhic ni, nítorí idájọ̀ tí n tẹ̀síwájú lórí Róòmù bẹ̀rẹ̀ ní àsikò òfin Ojọ̀ Àìkú.

Chosroes ni ó jẹ olórí ijoba Pérsià; nítorí náà, Pérsià tí n ọ̀jú iṣubú Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ní àsikò òfin Ojọ̀ Àìkú ni kọkọrọ̀ tí n sí ọ̀gbun aláilópín nígbà iṣubú ijoba kẹfà nínú àṣotẹlẹ̀ Bíbélì. Ó dúrò fún òfin Ojọ̀ Àìkú tí a sọ̀rò nípa rẹ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rindínlógún, kọ̀kànlẹ̀lógbọ̀n, àti kọ̀kànlẹ̀lógòjì ti Dániẹ̀lì mọ̀kànlá, pẹ̀lú, lẹ̀sípáyá mètálá ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá.

Sàkíyèsì àwọn àlàyé aṣáájú-òná náà, Stephen Haskell, lórí àwọn ẹ̀sẹ̀ wọ̀nyí kan náà àti itàn náà:

“Àwọn Árábù, tàbí àwọn Saracens, kò tii lo ipa kankan rárá lórí ayé. Nínú itàn àwọn orílẹ̀-èdè, àwọn ọ̀kúnrin òmìnira wọ̀nyí ti aginjù ti kojá lo pẹ̀lú àfiyèsì tí ó kéré gan-an. Èsìn Mohammedan ṣọkan àwọn ẹ̀yà tí ó tú ká, ó si rán wọn jáde gégé bí àwọn ajagun-gba orílẹ̀-èdè. Ìlọ̀síwájú kíákíá tí ó bá ogun àwọn Saracen lo jẹ̀ nítorí, ní iwọn púpọ̀, ijà tí ó wà láàárín àwọn ará Romu àti Chosroes, olórí ijoba Persia òde-òní. Ijà yìi yorí sí iṣubú ẹ̀ni ikeyin náà. Persia òde-òní ti dúrò gégé bí ọ̀giri idènà, tí n di agbára Mohammed mú; sùgbón nígbà tí agbára náà ṣubú, idènà náà kúrò, ‘ihò àinísàlẹ̀’ si sí, àwọn Saracens si bo ayé bí ikún omi. Nígbà tí ‘ihò àinísàlẹ̀ náà sí, èéfin kan si gòkè wá tí ó fi ojú oorun pamó.’ Àwòrán náà lágbara gidigidi, ó n ọ̀jú ipa imúkùnkùn ti Mohammedanism, bí ó ti tàn kálẹ̀ lórí ojú ayé.” Stephen Haskell, The Story of the Seer of Patmos, 164, 165.

Ọ̀giri idènà yẹn nínú itàn Róòmù ni ọ̀giri iyapa ijo àti ipínlẹ̀, tí a yọ kúrò nígbà òfin Ojọ̀-ìsinmi. Ìpele mìíràn si wà nínú iṣẹgun Pyrrhic ti Róòmù lórí Pérsià nínú ogun Ninfẹ̀, nítorí pé ogun Ninfẹ̀ kan ti wà tẹ̀lẹ̀, tí n Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ Áfà, àti pé ogun odún 627 n Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ Òmẹ̀gà. Ogun náà Ẹ̀lẹ̀ ní odún 612 BC, ní iwọn bí ẹ̀gbẹ̀rún kan àti ọ̀górùn-ún méjì odún láàárín wọn. Nínú ogun náà, àjọ̀ṣepò onípele mètá ẹ̀gun Asiria, ó si sàmì sí ọ̀pín Ijoba Asiria.

A. T. Jones sọ̀rò lórí ogun álífà Ninfẹ̀ pé:

“Àwọn ọ̀ràn inú ijoba Ásírià bẹ̀rẹ̀ sí i bájẹ̀ láti búburú sí i, tó fi jẹ̀ pé ní odún 612 BC iṣòtẹ̀ nílá mìíràn tún wáyé láti ọ̀wọ̀ àwọn orílẹ̀-èdè mètá kan náà, tí Nabopolassar fúnra rẹ̀ si dari ní iḡbà

yii. Èyí sì sàşeyorí pátápátá: a sọ Nínéfè di àkójopò iparun; a sì pín Ìjọba Ásíríà sí èka nlá mẹta,—Mídià, tí ó di apá àrìwá ilà-oòrùn àti ihà àrìwá jìnàjìnà; Babilóni di Élámu àti gbogbo pẹ̀tẹ̀lẹ̀ àti àwọn àfonífoji Yúfiréti àti Tígírísi; Íjibítì sí di gbogbo ilẹ̀ tó wà ní iwọ̀-oòrùn Yúfiréti. Èdidi ifòmósowópò yii lááárín Babilóni àti Mídià ni igbéyàwó omọ̀bìnrin ọ̀ba Mídià pẹ̀lú Nebukadnésári, omọ̀ Nabopolassar. Nígba tí Fáraò-Nékò, ọ̀ba Íjibítì, gòkè lọ bá ọ̀ba Ásíríà jagun ní Kákémísi lẹ̀gbẹ̀ Yúfiréti, nígbà tí Ọ̀ba Jósíà ti Júdá jáde lọ bá a jagun, tí a sì pa á ní Megídò, ó wà nínú mímú ipa tirẹ̀ ẹ̀ nínú ifòmósowópò sí Ásíríà. Nígba náà, nítorí pé gbogbo agbẹ̀gbẹ̀ iwọ̀-oòrùn yii jẹ̀ ti ọ̀ba Íjibítì, ó jẹ̀ nínú imúlò ọ̀ba-alasẹ̀ rẹ̀ tí ó bófin mu, tí ó rí nípasẹ̀ işẹ̀gun, ni ó fi yọ̀ Sálúmù, omọ̀ Jósíà, kúrò ní ipò ọ̀ba Júdá, tí ó sì yan Éliákímù sí ipò ọ̀ba Júdá dípò rẹ̀, tí ó tún orúkọ̀ rẹ̀ pa dà sí Jéhóíákímù, tí ó sì fi owó orí lé ilẹ̀ náà.” 1 Kronika 3:15; 2 Oba 23:31–35.” A. T. Jones, Review and Herald, March 15, 1898.

Nínú ogun alfa ti Nínfe ní oḍún 612 şáájú Sànmáni Kristi, Ìjọba Ásíríà wá sí oḍin, gégé bí Ìjọba keřà nínú àşotẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀li ẹ̀ pa ní oḍin Ojọ̀ Àikú. Aşegun nínú ogun náà jẹ̀ işokan apá-mẹta ti Bábílóni, Ejibiti àti Mídià. Nínú ogun àkókò náà, Oba Josiah kú ní Megido, nípa beę̀ ó di àpeęere Armagedoni. Nínú ogun omega ti Nínfe ní 627, a tú Ísílámù ibànújẹ̀ keřa sílẹ̀ bí a ti yọ̀ oḍiri ààbò tó wà nínú Oḍin Ìpilẹ̀ Oḍò kúrò, gégé bí a ti şapeęere rẹ̀, gégé bí Haskell ẹ̀ şakíyẹ̀sí nípa Pérsia gégé bí “oḍiri idèná” ààbò tí a yọ̀ kúrò pẹ̀lú işẹ̀gun lórí Pérsia. Ikú Oba Josiah ní Megido fi hàn pé ogun àkókó ti Nínfe ni ogun keji ní àwọn ojọ̀ ikeyin. Èyí tí ó keşin nínú àwọn ogun méjẹ̀jẹ̀ ti Nínfe ní 627, nígbà tí a yí kókóřó, tí a sì şí kòtò náà sílẹ̀, ni èyí àkókó ní àwọn ojọ̀ ikeyin, nítorí àkókó yóò di èyí tí ó keşin. Ogun àkókó ti Nínfe lááárín Ásíríà àti işokan apá-mẹta náà n şamòná sí Armagedoni. Àkókò Àwọn Agbẹ̀dẹ̀ Múmù keji beřẹ̀ pẹ̀lú ogun Nínfe, ó sì pa ní pẹ̀lú ogun Nínfe.

Àwọn oḍitító tí ó jẹ̀ ti ipẹ̀ kárùn-ún, èyí tí í ẹ̀ ibànújẹ̀ àkókó nínú Ìfihàn orí keřà-án, ni àwọn aşáájú-òná lóye pé wọn jẹ̀ eři itàn tí ó ẹ̀ kedere júlọ̀ fún èyíkẹ̀yí apá nínú iwé Ìfihàn. Uriah Smith sọ oḍitító náà kalẹ̀ báyi:

“ÈŞÈ 1. Ángẹ̀li karùn-ún sì fọ̀n fẹ̀rẹ̀, mo sì rí iràwò kan tí ó şubú láti oḍun wá sí ayé; a sì fi kókóřó oḍbun ànísàlẹ̀ náà fún un.”

“Fún itúmò fẹ̀rẹ̀ yií, a ó tún fa láti inú àwọn ikòwé Oḍbẹni Keith. Akòwé yií sọ oḍitító pé: ‘Kò sí işoro miiran kankan nínú Apocalypse tí ifòkànsin àwọn olútumò fi bá a mu ní işokan tó beę̀ gégé bí nípa fifi fẹ̀rẹ̀ karùn-ún àti keřà sílò, tabí ibànújẹ̀ àkókó àti ekeji, sí àwọn Saracens àti àwọn Tooki. Ó hàn gbangba tó beę̀ gégé bí ohun tí ó şoro kí a yé e lónà tí kò tọ̀. Dípò eşẹ̀ kan tabí méji tí ó n tọ̀ka sí okoşkan wọn, gbogbo orí keřà-án Ìfihàn, ní àwọn ipin tó doḡba, ni a fi kún fún àpẹ̀júwe àwọn méjẹ̀jẹ̀.’ Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 495.

Peteri wà ní Panium pẹ̀lú ojúşẹ̀ láti tún iránşẹ̀ àwọn boḍlù iná Nashville ẹ̀, a sì rí i ní igbà àkókó pé àwọn èròjà ibànújẹ̀ àkókó náà bá àwọn èròjà oḍin Ojọ̀ Ísinmi tí n bo láipé mu pátápátá. Kinniún èyà Júdá tú imò yií sílẹ̀ ní ifaramó pẹ̀lú àwọn ilà àşotẹ̀lẹ̀ miiran tí Ó ti gbé kalẹ̀ tẹ̀lẹ̀. Àwọn akòwé-itàn yóò jẹ̀rií sí itúmò pàtàkì ikolù àiròtẹ̀lẹ̀ tí Romu ẹ̀ sí àwọn Pẹ̀şíà ní oḍún 627, àti nígbà tí wọn bá ẹ̀ beę̀, wọn şakíyẹ̀sí bí Heraclius ẹ̀ yí ká, tí ó sì lọ̀ sí eřin Pẹ̀şíà ní àkókò oḍitító gégé bí oḍbón imúlò láti wà ní ipamó títi di àkókò ikolù náà.

Aràbìnrin White sọ fún wa pé Róòmù kan n dúró de “ipò ànfààní,” lẹ̀yin náà yóò sì gbá ikolù.

“Ọrọ Ọlórún ti fi ikilọ́ fún nípa ewu tí ń bọ́ lówọ́; bí a bá kọ́ èyí sílẹ̀, ayé Púrótésítà yòò mọ́ ohun tí ètè Róòmù jẹ́ ní tòótọ́ nígbà tí yòò ti pé jù láti bọ́ nínú ìdẹkùn nàà. Ó ń dàgbà sínú agbára ní idákéjẹ́. Àwọn ẹ̀kọ́ rẹ̀ ń mú ipa wọn jáde nínú àwọn gbòngàn aṣòfin, nínú àwọn ijo, àti nínú ọkàn àwọn èniyàn. Ó ń kó àwọn ilé gíga àti títóbi rẹ̀ jọ, nínú àwọn àyè ikòkò tí a ti máa tún ṣe àwọn inúnibíni rẹ̀ àtijọ́ sí. Ní ifarapamọ́ àti láìsí àfura, ó ń fún agbára rẹ̀ lókun láti mú ifojúsùn tirẹ̀ ṣe nígbà tí àkókò yòò dé fún un láti lu. Gbogbo ohun tí ó fẹ́ ni ipò ànḡàní, àti pé a ti ń fi èyí fún un telẹ̀. Láìpẹ́ a ó rí, a ó sì ní irírí ohun tí ètè èyà Róòmù jẹ́. Ènikéni tí yòò gbà tí yòò sì ṣẹgboràn sí ọrọ́ Ọlórún yòò nípa beẹ̀ fa ẹgàn àti inúnibíni bá ara rẹ̀.” The Great Controversy, 581.

Gégé bí ó ti rí pèlú Oba Aláṣe Heraclius, ijo papacy ti ń lọ sí ibi àfojúsùn rẹ̀ “ní ikòkò àti láiròtẹlẹ̀” gégé bí imúṣe Isaiah orí ketàlélógún, níbi tí a ti gbàgbé aṣewò Tire fún itàn ijoba kẹfà nínú àṣotẹlẹ̀ Bíbélì. Ìkọlù àṣírí iyàlẹnu ti Heraclius ni pé ayé gbàgbé ijo papacy láti ọdún 1798 títí dé ọfin Ojọ-isinmi. Ilà lóri ilà, ègbé àkókò dúró fún ègbé kẹta àti ègbé ikeyin. Nínú ègbé àkókò ni a ti ṣe ikéde kan tí ó tún bá itàn Islam mu àti àkókò ididè àwọn ọgórùn-ún mērinlélógójì egbèrún mu.

A sì pàṣe fún wọn pé kí wọn má bà á koriko ayé jẹ, tàbí ohun ewéko kankan, tàbí igi kankan; bí kò ṣe àwọn èniyàn wònyí nikan tí kò ní èdidì Ọlórún ní iwájú orí wọn. A sì fi fún wọn pé kí wọn má pa wọn, ṣùgbón kí a ṣe wọn níyà oṣù márùn-ún: iyà wọn sì rí bí iyà àkekèé, nígbà tí ó bá ta èniyàn. Ní ojọ wònyí ni àwọn èniyàn yòò máa wá ikú, wọn kì yòò sì rí i; wọn yòò sì fẹ́ kú, ikú yòò sì sá kúrò lódò wọn. Ìfihàn 9:4–6.

Kí a tó yí kókórọ́ nàà ní ogun Nínfe, èyí tí í ṣe ọfin Ojọ Àikú tí ó sún mólé, a ti fi èdidì di àwọn egbèrún ọgórùn-ún mērinlélógórin nàà telẹ̀. Ní ọfin Ojọ Àikú nàà, iparun àwọn ilú, èyí tí a bèrẹ̀ pèlú àwọn bọ̀lù iná Nashville, ni a ṣàpẹrẹ̀ gégé bí àkókò “oṣù márùn-ún,” nígbà tí ogun ń ru, tí a sì bèrẹ̀ iwè èjẹ keji ti ijo pāapà ní imúṣe idáhùn tí a fi fún àwọn ajèriíkú ti Àwọn Ọrúndún Òkùnkùn nínú èdidì karùn-ún.

Nígbà tí ó sì sí èdidì karùn-ún, mo rí lábé pẹpẹ àwọn ọkàn àwọn tí a pa nítorí ọrọ́ Ọlórún, àti nítorí ẹrì tí wọn dì mú: Wọn sì ké pèlú ohun ńlá, wí pé, Yòò ti pé tó, Olúwa, ẹni mímọ́ àti olóótító, tí iwọ́ kì yòò fi dájọ́, kí o sì gbẹsan èjẹ wa lára àwọn tí ń gbé ayé? A sì fi aṣọ funfun fún olúkúlùkù wọn; a sì sọ fún wọn, pé kí wọn sinmi diẹ sí i fún igbà diẹ, títí àwọn eḡgbé ẹrú wọn pèlú àti àwọn arákùnrin wọn, tí a ó pa gégé bí wọn nàà, yòò fi pé. Ifihan 6:9–11.

Àwọn ajèriíkú ti Àwọn Àkókò Òkùnkùn ni eḡgbé àkókò tí ń ṣàpẹrẹ̀ àwọn ajèriíkú ti Róòmù Òde-Òní nígbà idààmú ọfin Ojọ Àikú. Kí idààmú nàà tó dé, a ti di egbèrún kan ó lé mērinlélógójì mókànlá [one hundred and forty-four thousand], àti pé ilàna idimọ́ nàà bèrẹ̀ ní 9/11 pèlú didé Ísílámù ti eḡgbé kẹta, àti fifọ́ omi ojú ikeyin kánkán. Nígbà tí àwọn ajèriíkú ti Àwọn Àkókò Òkùnkùn àkókò béèrè igbà wo ni a óò dá ejọ́ papacy, a sọ fún wọn pé eḡgbé keji àwọn ajèriíkú yòò wà nígbà tí a bá tún Àwọn Àkókò Òkùnkùn ṣe, èyí tí ó jẹ́ igbà tí kókórọ́ ogun Nínfè ti ṣe ní imúṣe rẹ̀ ní ọfin Ojọ Àikú tí ń bọ́ láìpẹ́. Kí a tó kó eḡgbé keji àwọn ajèriíkú jọ, a ti di egbèrún kan ó lé mērinlélógójì mókànlá mọ́, àti àkókò idimọ́ nàà tí ó bèrẹ̀ ní 9/11 ni a fi hàn nínú èdidì karùn-ún, nítorí ijiròrò tí a gbé kalẹ̀ níbẹ̀ ni a rí nínú Ìfihàn orí kẹfà, ẹsẹ́ KESÀN-ÁN sí KOKÀNLA, báyii ni a fi samisi ibèrẹ̀ àti ọpin idimọ́ nàà pèlú 9/11. Ọpin nàà ń mú iparun Ísílámù wá gégé bí a ti gbé kalẹ̀ nínú Ìfihàn MESÀN-ÁN, KOKÀNLA, àti àwọn tí a ti di mọ́ yòò ti mú irírí Dánièli ṣe, gégé bí

a ti sàpẹẹrẹ rẹ nínú Dáníẹ̀lì MESÀN-ÁN, KOKÀN-LÁ.

A ó tẹ̀sìwájú pẹ̀lú àwọn ǹnkan ẁnyí nínú àpilẹ̀kọ tó kàn.